

Dennis Rundt:

Ur *Glädjehuset* (2003)

Blod och sura kläder. Vristen värkte men den trestjärniga whiskyn värmdde och humöret steg under det höga korrugerade plåttaket där älgkropparna hängde som rödstrimmiga skrov. Längre bort än såhär kunde Erik Tallqvist inte komma från cocktailpartyna under kristallkronorna i Vasa. Men här var det trevligare, här fanns ett kamratskap som var och varannan minut befästes med rungande svordomar och hjärtliga skrattsalvor och lade sej som varm bomull om själen.

En gång om året. När den slitsamma delen av älgjakten var över och de samlades i slakthuset och flaskor av olika storlek och färg gick från hand till hand. Då insåg han hur bra han trivdes med kittsorborna, med att bli upptagen i deras krets, vältra sej i detta glada oförfalskat österbottniska. Sommartid hade han ibland överväldigats av samma känsla hemma hos Einar Joss. Sen föll den i glömska, eftersom de levde i skilda världar. Men här, i slakthuset i Kittsor förstod han igen en gång vad Lukas Haldin, som umgicks med halva världen, menade med att äntligen få vara tillsammans.

Svante Joss drev omkring i svarta värmebyxor med hängslen och lapp på magen. Hans uppsyn fick Erik Tallqvist att tänka på den gången han och Viola sent en kväll suttit i dunklet i sommarstugan och tittat ut över Svartsund då två spritnakna figurer plötsligt dök upp på gräsmattan utanför fönstret. Svante och Helena från grannvillan, det var på den tiden de ännu höll ihop. Paret vältrade sej i klöver och kopulerade sej fram, meter för meter, som ett djur med fyra armar och fyra ben. Viola och han hade inte kommit sej för med annat än att stirra. När Helena och Svante slutligen reste sej och hand i hand, rödflammiga och ångande stegade förbi fönstret kröp de ihop för att inte synas. Och Svante hade haft samma sneda leende då som nu.

Nu var Svante och han här tillsammans, i Kittsorummoderns sköte. Fast när Erik Tallqvist såg Gunnar Lundgren samspråka med Otto Sparf och dendär Nyman och han Skrifvars och vad de hette, kände han sej som ett adoptivbarn. Lundgren hade umgåtts med Kittsorborna sen barnsben, han var en av dem. Kanske var det därför man aldrig kom underfund med honom. Lundgren var stadsbo men egentligen lantis, eller tvärtom. I den luddiga tröjan och de fläckiga fjällrävenbyxorna såg bergsrådet ut som en byålderman.

Bakom Otto Sparf satt Gösta Udd och Jalle Juvelius med huvudena tätt ihop. Gösta var arg.

– Vi sku int ta nå mera kalvar! sa han.

Jalle slog ut med armarna.

– Herregud, jag såg aldrig dendär kalven. Har jag inte sagt att jag siktade på kon?

Han hördes knappt genom sorlet.

– Hur fan kuna du si den där på kalhygge?

Göstas röst var klar och tydlig. Jalle lutade sej framåt mot honom.

– Jag skulle väl aldrig ha siktat om jag inte hade haft nånting att sikta på. Och Eki, han såg kon och han sköt tammefan också. Och jag trodde att du siktade på den.

De vände sej mot Erik Tallqvist, men han stirrade i plåtväggen och låtsades om ingenting.

– Eki ja, som stog vid ladon. Men som du höll geväre trodd ja du hadd korne på kalven. Och jag sku aldri ha skjuti om du int sku ha knuffa till mej, sa Gösta.

Jalle Juvelius svar drucknade i en skrattsalva. Ur ögonvrån såg Erik Tallqvist honom spetsa Gösta Udd med blicken, som alltid när Jalle höll på att spricka av ilska. Som då i Uleåborg, när de delat på en whisky i rummet på Vaakuna och Jalle börjat dilla om kasinoekonomin och han själv småningom förstätt att nånting hänt med hans chef, att Juvelius blivit gammal och virrig eller att nån retat upp honom för nånting, och Jalle slutligen avskedat honom. I fyllan, och för nåt skitbygge som råkat kosta litet för mycket. Men vid frukosten och på planet hem hade de inte längre haft nåt att säja varann.

– Va har du i fickon? Har äggklockon byri pingel?

Det lät som en ilsken insekt. Sin Mobira Cityman brukade han lämna i bilen under älgjakten, men den här nya biltelefonen hade han glömt bort. Han grävde fram sin Technics ur jackfickan och haltade mot dörren. Det var Viola, han hörde knappt vad hon sa.

– Ja, hallå, vad vill du?

– ... har en ... äcka ... under ... disk ... änk ... och det ... .. vått ... fullständigt ... ner ...

– Hallå?

– ... öksgolvet och i ... llaren ... är det ... stockat ... så ... ttnet ... ecimeter ... du ... åste genast ... mma ... fö ... nars ...

– Hallå? Jag hör ingenting!

– ... ständig ... astrof ...

– Satan!

Han försökte ringa upp och telefonen dog igen, ingen hörbarhet, förstås. Men han behövde inte höra mera. Skit också! Avloppet hade gett upp. Han kunde föreställa sej köket och källaren. Fan. Han borde ha lytt Viola och kallat dit en rörmokare. Men han ville inte ha några extra utgifter just nu och hade försökt reparera själv, så gott det gick. Och nu var det tydligen katastrof på gång, annars skulle Viola aldrig ha ringt. Sablar! Gunnar hade telefon i villan, han måste ringa därifrån. Men hur fan skulle han ta sej hem? I det här tillståndet kunde han inte köra och i slakthuset fanns inte en nykter själ. Jävlar också. Vattenläckage hade han inte råd med för tillfället. Faktum var att han inte hade råd med nånting alls förrän han fått en första utdelning av det som han själv satsat i Yllevilla. Det var ömtåligt, alltihop, sen inkomsterna från plastfabriken föll bort och han blev sin egen hade han lånat lite extra för att hänga med i svängarna. Det skulle betala sej flera gånger om, men just nu var han tvungen att ligga lågt.

Inne i slakthuset var upprottet i full gång.

– Bäst du rakar dej färdit för nu far vi ti Gunnar på Udden! flinade vad han nu sen hette Skrifvars och pekade på NMT-apparaten.

Det skymde. Svartnade rödkåpor och grå overaller snubblade, svor och skrattade, bakljusen på Gösta Udds pickupp blinkade till med ett muller och ilsket växelskorr, nån skrek ”SatanGöstaväntnulte”, i strålkastarskenet från Jalle Juvelius Saab krälade mörka figurer upp på flaket med ryggsäckar och gevär. ”I love my Toyota” försvann i mörkret. Gunnar Lundgrens grå Mercedes strök förbi, fullsatt. Jalle Juvelius slant med kopplingen, startade på nytt med ett vrål och stack iväg som om han jagat ljusbågen från strålkastarna. Kvar stod Erik Tallqvist tillsammans med en Anders Nybärg, mannen som velat bita älgturen i skrapporna och antagligen hade varken körkort eller bil, och en äldre karl, Klas-Ingmar Dahl som hade en likadan pickup som Gösta men nu var så påstruken att Erik Tallqvist inte för sitt liv vågade åka med honom. Fan, han blev tvungen att köra själv.

– Vi tar min bil.

Han petade med nyckeln och låste dörren, böjde sej ner, fick in nyckeln igen och låset gick upp med en snärt.

I en svepande rörelse styrde han över grusplanen nedför utfarten och tvärbromsade för att inte hamna ut i vägrenen när han svängde upp på skogsbilvägen. Det ömmade i vristen. Han kramade ratten och måttade. Det kändes bra. Han skrattade. Anders bredvid honom fnissade med. Kurvorna följde hans vida manövrar som i slow motion och infarten till Lundgrens tog han i en lång böj med grenverket vispande mot plåten. Han gasade i på uppfarten, vände för röda reflexer som tändes i mörkret och tryckte försiktigt på bromsen med sin onda fot när det small till och Anders drämde huvudet i vindrutan.

– Voj satan, väste kittsorbon och kupade händerna om pannan.

Erik Tallqvist slängde upp dörren och klev ut. Juvelius Saab, rammad tvärs över vänster bakhjul. Hela plåten var intryckt. Motorhuven på hans egen bil stod upp som locket på en sönderslagen plåtburk. I skenet från den enda strålkastare som lyste rörde sej nånting.

– Vad fan håller du på med?

Svante Joss reste sej i sin fulla längd och petade med knapparna i värmebyxorna. Bakom honom fladdrade mörka skepnader i ljuset från dörren som ledde ut till Lundgrens veranda. Erik Tallqvist haltade iväg utan att slå av strömmen.

– Jag måste gå och ringa till Viola, stönade han.